

Kryteria oceniania

w zakresie 2 klasy liceum i oraz 2 i 3 technikum

opracowane na podstawie materiałów katechetycznych

„W świecie” z serii „Drogi świadków Chrystusa”;

podręcznik nr AZ-42-01/10-KR-6/13 do nauczania religii rzymskokatolickiej

zgodny z programem nauczania nr AZ-4-01/10 (liceum) oraz AZ-6-01/10 (technikum)

Proponujemy, by kryteria oceniania w zakresie oceny celującej określić indywidualnie.

Rozdział I Początek i kres świata

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
Uczeń: - rozróżnia poznanie w naukach empirycznych i teologicznych; - wymienia nazwy pięciu dróg poznania Boga podanych przez św. Tomasza; - odróżnia rozumienie Boga podawane przez chrześcijaństwo od innych wyjaśnień; - wyjaśnia, jak Kościół rozumie kreacjonizm i ewolucjonizm; - przedstawia wybrane koncepcje dotyczące początków istnienia w religiach naturalnych; - charakteryzuje rozumienie „początku i celu” w judaizmie, chrześcijaństwie i islamie; - definiuje pojęcie „sekta”; - charakteryzuje zjawisko ponowoczesności; - interpretuje z religijnej perspektywy biblijny tekst o stworzeniu.	Uczeń: - wyjaśnia, na czym polega subiektywizm i obiektywizm w poznaniu teologicznym; - charakteryzuje drogę poznania Boga zaproponowaną przez św. Tomasza; - wyjaśnia, w czym wyraża się transcendencja i immanencja Boga Objawienia; - wymienia dokumenty Kościoła, w których wyjaśniany jest stosunek Kościoła do ewolucjonizmu i skrajnego kreacjonizmu; - wymienia wspólne elementy wyjaśnień na temat „początków” podawane przez religie naturalne; - wymienia podobieństwa i różnice w wyjaśnieniach „początku i celu” trzech wielkich religii monoteistycznych; - rozróżnia destrukcyjne	Uczeń: - wymienia warunki konieczne do odkrywania prawdy poprzez poznanie teologiczne; - uzasadnia, wykorzystując jedną z podanych dróg poznania Boga, Jego Istnienie; - charakteryzuje przymioty Boga objawienia; - uzasadnia brak wykluczania się ewolucjonizmu i wiary chrześcijan w Boga Stwórcę; - wyjaśnia, czym różnią się koncepcje „początków”; - wyjaśnia przyczyny różnic w rozumieniu „początku i celu” w religiach monoteistycznych; - uzasadnia, dlaczego sekty stanowią dla człowieka zagrożenie; - uzasadnić niebezpieczeństwa wynikające	Uczeń: - uzasadnia potrzebę korzystania z poznania teologicznego; - ukazuje możliwości odkrywania istnienia Boga; - ukazanie rozumienia Boga przez chrześcijaństwo; - wie na jakiej podstawie można pogodzić tezy zwolenników ewolucjonizmu z nauczaniem Kościoła; - potrafi odpowiedzieć czy wyjaśnienia na temat początków istnienia podawane przez religie naturalne pomagają zrozumieć prawdę o stworzeniu czerpaną z Bożego objawienia; - umie ocenić wyjaśnienia „początku i celu” przedstawiane przez religie monoteistyczne; - opisuje jak można się przygotować na ewentualny werbunek prowadzony przez członków sekty; - na podstawie tekstu pio-

- pamięta literackie interpretacje biblijnego tekstu o stworzeniu świata.	kult sekty od pozytywnej doktryny Kościoła Katolickiego; - wyjaśnia, kiedy ponowoczesność może sprzyjać, a kiedy utrudniać rozwój człowieka; - ukazuje religijną interpretację początków świata i człowieka.	z ponowoczesności; - uzasadnia, dlaczego nie można w sposób dosłowny odczytywać biblijnych tekstów o stworzeniu.	senki J. Kaczmarek <i>Postmodernizm</i> ukazuje dlaczego naszych dni nie możemy planować w taki sposób, jak ironicznie śpiewał o nich autor..
---	--	---	---

Rozdział II Bóg Stworzyciel

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia funkcje aniołów; - wyjaśnia, na czym polega szczególna rola człowieka w dziele stworzenia; - charakteryzuje postawy proekologiczne oparte na chrześcijańskim rozumieniu świata; - wyjaśnia, na czym polega współpraca człowieka z Bogiem w przekazywaniu życia; - wyjaśnia sens niesienia duchowej pomocy chorym i umierającym. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje naturę aniołów; - definiuje pojęcie „zarządzania” światem według zamysłu Bożego; - definiuje pojęcia „integralnej ekologii” i „skrajnego ekologizmu”; - wymieni argumenty Kościoła przemawiające za obroną życia od chwili poczęcia; - wymienia podstawy odpowiedzialności za chorych, cierpiących i umierających. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia, że Bóg jest Stwórcą świata widzialnego i niewidzialnego; - interpretuje zadanie, jakie Bóg wyznacza człowiekowi w dziele Stworzenia; - uzasadnia, dlaczego św. Franciszek z Asyżu uznawany jest za pierwszego ekologa; - uzasadnia, dlaczego aborcja pociąga za sobą ekskomunikę; - uzasadnia stanowisko Kościoła przeciwstawiające się skracaniu życia ludzkiego. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przedstawia nauczanie Kościoła na temat aniołów; - ukazuje szczególne miejsca człowieka w dziele stworzenia; - uzasadnia, dlaczego skrajny ekologizm stoi w sprzeczności z chrześcijańską koncepcją świata; - wyjaśnia dlaczego Kościół przywołuje argumenty natury biologicznej i społecznej w kwestiach troski o godność człowieka; - argumentuje konieczność ochrony życia ludzkiego.

Rozdział III Bóg Osoba

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie imienia Jahwe i Emmanuel; - wyjaśnia istotę grzechu pierworodnego; - charakteryzuje religijne znaczenie okresów Adwentu i Bożego Narodzenia; - potrafi ukazać 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia treść drugiego przykazania Bożego; - wyjaśnia specyfikę grzechu pierworodnego; - wyjaśnia czym jest religijny charakter świąt Bożego Narodzenia; - wymienia przykładowe imiona nadawane Jezusowi w Biblii; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia imiona Boga używane w Starym i Nowym Testamencie; - wymienia skutki grzechu pierworodnego; - uzasadnia aktualność wydarzeń związanych z przyjściem Jezusa na ziemię; - wyjaśnia znaczenie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje chrześcijańskie rozumienie relacji między Bogiem i człowiekiem; - właściwie rozumie pojęcie „pokory”; - ukazuje spełnienie obietnic Boga w przyjściu na ziemię Jezusa Chrystusa;

<p>odmienność Jezusa od innych postaci historii; - wymienia tajemnice bolesne i chwalebne Różańca; - wyjaśnia, czym różni się zmartwychwstanie Jezusa od wskrzeszeń, o których mówią Ewangelie; - charakteryzuje sposoby oddawania przez wierzących czci Maryi.</p>	<p>- przedstawia wiodące idee Wielkiego Postu; - wymienia przywileje Maryi nazwane w dogmatach Kościoła.</p>	<p>imion: „Kyrios”, „Mesjasz”, „Zbawiciel”, „Syn Człowieczy”; - rozróżnia pojęcia: „post” „wstrzemięźliwość”, „jałmużna”; - wyjaśnia tytuły nadawane Maryi przez wierzących.</p>	<p>- ukazuje religijną prawdę o Jezusie Chrystusie jako Bogu; - uzasadnia powód, dla którego Biblia nadaje Jezusowi różne tytuły; - uzasadnia potrzebę podejmowania praktyk pokutnych; - uzasadnia, dlaczego Kościół potrzebuje wzoru wiary Maryi.</p>
--	---	--	---

Rozdział IV Królestwo Boże

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>Uczeń: - wyjaśnia, na czym polega chrześcijańskie rozumienie zbawienia; - wymienia czynniki określające godność człowieka; - wyjaśnia, czym dla człowieka jest wniebowstąpienie Jezusa; - wyjaśnia, dlaczego dla chrześcijan moralność oparta na prawie naturalnym jest niewystarczająca; - potrafi zdefiniować sumienie; - charakteryzuje wartości chrześcijańskie.</p>	<p>Uczeń: - wyjaśnia, dlaczego człowiek w pełni może zrozumieć siebie i swoje przeznaczenie tylko w Jezusie Chrystusie; - charakteryzuje aspekty godności osoby przedstawiane przez chrześcijaństwo; - uzasadnia, że zmartwychwstanie Jezusa nadaje nowy sens ludzkiemu życiu; - interpretuje wybrane przykazania Dekalogu w świetle wskazań Jezusa; - wymienia czynniki deformujące sumienie; - uzasadnia konieczność kształtowania sumienia; - uzasadnia potrzebę hierarchii wartości.</p>	<p>Uczeń: - uzasadnia, dlaczego nurty ezoteryczne są nie do pogodzenia z chrześcijaństwem; - wyjaśnia, dlaczego udział w sakramentach Kościoła rozwija poczucie godności osoby; - wyjaśnia, na czym polega nowość ukazanego przez Jezusa sensu ludzkiego życia; - uzasadnia nowość moralności ogłoszonej przez Jezusa; - opisuje proces kształtowania sumienia; - uzasadnia, że uznawanie Boga za najwyższą wartość rozwija człowieka.</p>	<p>Uczeń: - uzasadnia prawdę o powszechności zbawienia w Jezusie Chrystusie; - wyjaśnia dlaczego dla chrześcijan obrona godności człowieka jest zadaniem, od którego nie można się zwalniać; - potrafi opowiedzieć, na podstawie perykopy spotkania Jezusa z Nikodemem (J 3, 1-21), co pomaga zrozumieć sens życia; - wie jakie trudności i korzyści napotykamy, decydując się na życie oparte na moralności ogłoszonej przez Jezusa; - wyjaśnia znaczenie sumienia dla dojrzewania człowieka; - wie, dlaczego wartości religijne nie powinny być peryferyjne w hierarchii wartości.</p>

Rozdział V Życie Królestwem Bożym

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>Uczeń: - wyjaśnia znaczenie</p>	<p>Uczeń: - charakteryzuje</p>	<p>Uczeń: - uzasadnia, dlaczego</p>	<p>Uczeń: - wyjaśnia związek</p>

<p>pojęcia „królestwo Boże”;</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia biblijne rozumienie pojęcia „świat”; - wymienia kilka dokumentów Kościoła podejmujących problematykę rozwoju osobistego człowieka, życia rodzinnego i społecznego; - wie co to znaczy być dorosłym; - zna chrześcijańskie rozumienie słów „małżeństwo” i „rodzina”; - wymienia niebezpieczeństwa płynące z dehumanizacji kultury i cywilizacji; - definiuje co oznacza "być patriotą" oraz "być obywatelem świata”; - wyjaśnia, co znaczy, że Maryja jest Królową Polski. 	<p>rzeczywistość ogłoszonego przez Jezusa królestwa Bożego;</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje zasady życia chrześcijańskiego we współczesnym świecie; - wyjaśnia dlaczego Kościół w swoim nauczaniu podejmuje problematykę dotyczącą różnych dziedzin życia; - uzasadnia potrzebę troski o rozwój religijny; - wyjaśnia, na czym polega budowanie królestwa Bożego w rodzinie; - przedstawia stanowisko Kościoła wobec osiągnięć kultury i cywilizacji; - wymienia zadania stojące przed chrześcijaninem w życiu obywatelskim; - interpretuje tytuł Królowa Polski w odniesieniu do Maryi. 	<p>rzeczywistość królestwa Bożego obejmuje wszystkie obszary życia człowieka;</p> <ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia znaczenie wiedzy religijnej dla odkrywania przez chrześcijanina swojego miejsca w świecie; - wyjaśnia zależność między nauczaniem Jezusa i nauczaniem Kościoła w sprawach społecznych; - charakteryzuje chrześcijanina odpowiedzialnego za królestwo Boże; - wie w jaki sposób ma przygotowywać się do budowania królestwa Bożego w rodzinie, którą założy; - wymienia wymiary, w jakich realizuje się kulturotwórcza funkcja chrześcijańska; - uzasadnia, że bycie „obywatelem świata” może być wyrazem patriotyzmu; - wymienia kilka wydarzeń z historii Polski, które wiążą się kultem Maryi. 	<p>zachodzący między królestwem Bożym i Kościołem;</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia związek pomiędzy tendencjami ponowoczesności i prawem królestwa Bożego; - uzasadnia, dlaczego Kościół ma obowiązek zabierania głosu w sprawach innych niż religijne; - wyjaśnia zależność pomiędzy dojrzeniem osobowościowym i religijnym; - uzasadnia stanowisko Kościoła w odniesieniu do pozasakramentalnych związków; - uzasadnia chrześcijańskie korzenie kultury i cywilizacji; - wyjaśnia, dlaczego chrześcijanin winien angażować się w sprawy życia narodowego, państwowego, politycznego i międzynarodowego; - uzasadnia teologiczne podstawy kultu Maryi.
---	---	--	--

Rozdział VI Wieczne Królestwo

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia pojęcie „zmartwychwstanie ciała”; - wymienia używane w języku religijnym określenia końca świata; - charakteryzuje „niebo”, „czyściec”, „piekło”; - zna zwyczaj święcenia ziół 15 sierpnia; - wie czemu służył mit o Ikarze i Prometeuszu; - definiuje pojęcie duchowości. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia związek zachodzący pomiędzy zmartwychwstaniem Jezusa i życiem wiecznym człowieka; - interpretuje ewangeliczne pojęcie „czuwanie”; - wyjaśnia różnice pomiędzy „karą” potępionych i oczyszczających się; - wyjaśnia, dlaczego w wierze Kościoła przyjmuje się 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia dlaczego człowiek w swoim myśleniu i w swoich oczekiwaniach wykracza poza granice swojego poznania; - uzasadnia, że Paruzja będzie dniem Sądu Ostatecznego i powszechnego; - interpretuje prawdę wiary o powołaniu człowieka do życia wiecznego; - wyjaśnia znaczenie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia, dlaczego chrześcijaństwo odrzuca reinkarnację; - wyjaśnia związek pomiędzy Paruzją i Sądem Ostatecznym; - uzasadnia podstawy decyzji opowiedzenia się za życiem z Bogiem bądź bez Niego; - uzasadnia podstawy sformułowania dogmatu o wniebowzięciu Najświętszej Maryi Panny;

	<p>„zaśnięcie”, a nie śmierć Maryi;</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia na przykładzie świętych rolę sakramentów w osiągnięciu Bożego zbawienia; - charakteryzuje duchowość chrześcijańską. 	<p>wiary we wniebowzięcie Maryi dla życia Kościoła;</p> <ul style="list-style-type: none"> - interpretuje biblijną symbolikę ostatecznego celu człowieka (Ap 7); - opisuje metodę chrześcijańskiej medytacji z Pismem świętym. 	<ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia, że Boże zbawienie jest dostępne dla wszystkich ludzi; - wyjaśnia różnice pomiędzy medytacją religii wschodnich i chrześcijańską.
--	---	--	--

Opracował: Bartłomiej Bester